

Priopćenje za medije

ECA/14/35

Odmah može ići u objavu
Luxembourg, 3. rujna 2014.

EU je sufinancirao poduzetničke inkubatore za poduzetnike početnike: infrastruktura je uglavnom bila visoke kvalitete, ali je uspješnost u pogledu potpore koja se pruža korisnicima slabija od očekivane, poručuju revizori EU-a

U danas objavljenom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud) navodi se da je EU pružio znatan financijski doprinos stvaranju infrastrukture poslovnih inkubatora, osobito u državama članicama u kojima je ova vrsta potpore poduzetnicima bila razmjerno rijetka. Međutim, inkubatori koje je obuhvatila revizija polučili su skroman uspjeh.

„Mišljenja smo da su pružanje usluga inkubacije, a posljedično i širi učinak na lokalna poduzeća, zbog financijskih ograničenja i niske razine inkubacijskih aktivnosti bili razmjerno ograničenog opsega”, **poručio je gospodin Henri Grethen, član Suda zadužen za izvješće.** „Razlog uvelike leži u tome što države članice i upravitelji inkubatora nisu imali dovoljno iskustva u inkubacijskim praksama. Postojali su i nedostaci u upravljačkim sustavima.”

Ovi se manje djelotvorni rezultati mogu objasniti nedovoljnim korištenjem dobre prakse. Točnije, prilikom osnivanja inkubatora premalo je pažnje posvećeno djelotvornosti njihovih aktivnosti potpore poduzetnicima. Nadalje, usluge inkubacije bile su slabo povezane s poslovnim ciljevima korisnika. Osim toga, sustavi za praćenje unutar inkubatora nisu pružali prikladne informacije o upravljanju. Isto tako, financijska održivost inkubatora nije bila u skladu s ciljem pružanja prikladnih usluga inkubacije.

Na razini država članica EU-a u upravljačkim se sustavima nije dovoljno vodilo računa o operacijskim aktivnostima poslovnih inkubatora. Postupkom za odabir inkubatora za sufinanciranje nije u odgovarajućoj mjeri razmotreno nekoliko elemenata koji su ključni za inkubacijske aktivnosti, kao što su kvalifikacije osoblja, opseg i relevantnost usluga inkubacije te financijska održivost. Naposljetku, Komisija nije poduzela dovoljno koraka potrebnih za poticanje razmjene znanja i dobrih praksi.

Mali i srednji poduzetnici imaju važnu ulogu u ostvarivanju rasta i otvaranju radnih mjesta. Kohezijska politika EU-a za razdoblje od 2014. do 2020. godine, čiji je cilj potaknuti tržišno natjecanje regija EU-a putem ulaganja u inovacije, usmjerena je upravo na male i srednje poduzetnike. Cilj je poduzetničkih inkubatora podupirati uspješno osnivanje i daljnji razvoj poduzetnika početnika. Iz tog je razloga pružanje potpore malim i srednjim poduzetnicima tijekom godina postalo sve veći politički prioritet. Sredstva za pomoć koja su izdvojena iz strukturnih fondova za potporu malim i srednjim poduzetnicima tijekom zadnja dva programska razdoblja iznosila su redom 23 milijarde eura i 15 milijardi eura.

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća koje je usvojio Europski revizorski sud.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima Europskog revizorskog suda

12, rue Alcide De Gasperi – L – 1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mob.: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA YouTube: EUAuditorsECA eca.europa.eu

Napomena za urednike:

Europski revizorski sud (Sud) tijekom cijele godine objavljuje tematska izvješća u kojima se prikazuju rezultati odabranih revizija određenih proračunskih područja EU-a ili tema povezanih s upravljanjem. U tematskom izvješću (br. 7/2014), pod nazivom „Je li europski fond za regionalni razvoj uspješno podupirao razvoj poduzetničkih inkubatora?“, Sud je ocjenjivao je li objektima poduzetničkih inkubatora koje je sufinancirao europski fond za regionalni razvoj (EFRR) uspješno pružena potpora poduzetnicima početnicima s velikim potencijalom.

Revizori EU-a procjenjivali su jesu li inkubatori sufinancirani sredstvima EFRR-a djelotvorno i učinkovito podupirali osnivanje malih i srednjih poduzeća s visokim potencijalom za rast, jesu li upravljačka tijela za primanje potpore odabrala prikladne inkubatore te jesu li djelovala na način koji je potaknuo uspješnost tih inkubatora. Također su procjenjivali je li Komisija poduzela prikladne mjere za ostvarivanje najvećeg mogućeg učinka tih inkubatora. Na temelju svojih opažanja i nalaza, revizori EU-a preporučuju da Komisija od država članica zahtijeva da osnivanje novih inkubatora koji se sufinanciraju iz sredstava EU-a odobravaju na temelju sljedećih razmatranja.

- Poslovni bi se inkubatori trebali osnivati na temelju detaljnih i realnih poslovnih planova pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti održivosti njihovih neprofitnih inkubacijskih aktivnosti.
- Inkubacijske aktivnosti od samog početka trebalo bi obavljati osoblje s odgovarajućim vještinama koje može pružiti odgovarajuću individualnu podršku korisnicima i potencijalnim budućim poduzetnicima.
- Inkubatori bi trebali aktivno tražiti i stjecati nove korisnike neovisno o njihovom zemljopisnom podrijetlu te se usredotočiti na inovativne poslovne ideje s velikim potencijalom za rast kako bi ostvarili najveću moguću učinkovitost javnih financijskih sredstava te najveću moguću dodanu vrijednost sredstava EU-a.
- Postupak inkubacije kod svakog bi društva koje je korisnik inkubatora trebao započeti pripremom detaljnog inkubacijskog programa koji je izrađen po mjeri za pojedino društvo. Potrebno je pratiti provedbu tog programa te procijeniti stupanj u kojem su postignuti ciljevi poduzetnika.
- Inkubatori bi svoje usluge trebali ponuditi stranim društvima te tako omogućiti veći učinak inkubacijske potpore na lokalnu poslovnu zajednicu te poboljšati mogućnosti umrežavanja.
- Inkubatori bi trebali uspostaviti sustav za praćenje koji se ne temelji samo na podacima prikupljenima kroz njihove vlastite aktivnosti, nego i na podacima dobivenima od korisnika koji primaju potporu.

Komisija bi isto tako od nadležnih tijela u državama članicama trebala zahtijevati da pri izradi postupaka za odabir i nadzor projekata koje sufinancira europski fond za regionalni razvoj vode računa o sljedećim elementima.

- U kriterijima za odabir projekta potrebno je staviti veći naglasak na očekivane rezultate projekata umjesto na izradu fizičkih izlaznih proizvoda.
- Tijekom postupka procjene projekta i prilikom definiranja ugovornih obveza u većoj bi se mjeri trebalo koristiti znanje stručnjaka o aktivnostima vezanima za poduzetničku inkubaciju.
- Razina javne financijske potpore trebala bi se temeljiti na utvrđenoj prognozi rezultata inkubacijskog projekta. Vrijednost plaćanja EFRR-a trebala bi biti povezana s rezultatima koje je inkubator postigao.
- Razdoblje održivosti trebalo bi se prilagoditi kako bi odgovaralo stvarnom životnom ciklusu imovine poslovnog inkubatora koju je sufinancirao EFRR.

Isto tako, Komisija bi trebala poduzeti sljedeće korake.

- Trebala bi ažurirati svoje znanje o djelotvornosti i učinkovitosti poduzetničke inkubacije te primijeniti to znanje s ciljem osiguravanja odgovarajuće razine prilagodbe potpore EFRR-a potrebama sektora poduzetničke inkubacije.
- Trebala bi nastaviti raditi na pružanju potpore zajednici poduzetničkih inkubatora, posebice onima koji primaju potporu EU-a, primjerice organiziranjem razmjene znanja i iskustva s odgovornim tijelima u državama članicama. Inicijativa bi trebala biti usmjerena na sve poduzetničke inkubatore koji bi mogli predstaviti svoje priče o uspjehu, razmijeniti znanja te imati pristup potpori na europskoj razini.

Kratak videozapis razgovora s članom Suda zaduženim za ovo izvješće dostupan je na:
<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA>